

Nota de premsa

EXPOSICIÓ
<< LA MATERNITAT D'ELNA, BRESSOL DE L'EXILI >>
MUSEU DE GAVÀ

Del 18 de desembre de 2009 al 14 de febrer de 2010

La mostra, organitzada pel Programa per al Memorial Democràtic de la Generalitat, recupera el record de l'exili i la història de la maternitat, on més de mig miler d'exiliades catalanes i espanyoles van donar a llum.

L'exposició "La maternitat d'Elna, bressol de l'exili" es podrà visitar a partir de divendres 18 de desembre al Museu de Gavà i fins al 14 de febrer de 2010.

L'exposició "*La maternitat d'Elna, bressol de l'exili. 1939-1944*", organitzada pel Programa per al Memorial Democràtic de la Generalitat, arriba el pròxim divendres 18 de desembre a Gavà. Es tracta d'una mostra que recupera la memòria de l'exili de milers de republicans després de la Guerra Civil i la història de la maternitat d'Elna, on van néixer 597 fills d'exiliades. L'exposició s'instal·la a Gavà gràcies a la col·laboració del Programa per al Memorial Democràtic i l'Ajuntament de la ciutat.

La maternitat d'Elna va ser fundada per Elisabeth Eidenbenz, una voluntària suïssa que va ajudar centenars de dones recloses als camps d'Argelers, Sant Cebrià de Rosselló i Ribesaltes. Elisabeth anava a buscar les dones embarassades als camps i les portava a Elna (Rosselló), on podien donar a llum en condicions higièniques i sanitàries.

Arran del setantè aniversari de l'inici de la Guerra Civil, el Govern de la Generalitat va engegar diverses iniciatives per recuperar la memòria de l'exili i la història de la maternitat. La més important és l'exposició itinerant "*La maternitat d'Elna, bressol de l'exili. 1939-1944*", organitzada pel Programa per al Memorial Democràtic amb la col·laboració de la UAB i l'Ajuntament d'Elna. La mostra ha estat recorrent diferents localitats d'arreu del Principat, el Rosselló (Catalunya Nord) i altres punts d'Europa.

La inauguració de l'exposició serà el pròxim divendres 18 de desembre a les 19.30 h al Museu de Gavà i comptarà amb la presència de l'alcalde de Gavà, Joaquim Balsera, i Emma Blanco, regidora d'Igualtat i Ciutadania, així com el Sr. Àngel Merino, director del Serveis Territorials a Barcelona del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. L'acte s'iniciarà amb la xerrada a càrrec d'Assumpta Montellà, historiadora i autora del llibre *La Maternitat d'Elna*.

L'exposició es podrà visitar de dimarts a dissabte, de 9.30 a 13 i de 17 a 20 h, i diumenges i festius, d'11 a 14 h, fins al 14 de febrer.

A més, l'exposició es complementarà amb tot un seguit de serveis per a les escoles i activitats per al públic en general:

Divendres 18 de desembre, a les 19.30 h

Conferència inaugural de l'exposició "La maternitat d'Elna"

Al Museu de Gavà

L'acte d'inauguració finalitzarà amb una xerrada a càrrec d'Assumpta Montellà, historiadora i autora del llibre *La Maternitat d'Elna*.

Acte organitzat per l'Ajuntament de Gavà, la Regidoria d'Igualtat i Ciutadania i el Programa per al Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya.

Del 19 de desembre de 2009 al 14 de febrer de 2010

Ludoteca infantil

Al Museu de Gavà

La maternitat d'Elna fou un oasi de pau per a centenars de mares i nens dins del desastre de la guerra i de les penúries de l'exili. *La ludoteca* és un espai perquè els més petits puguin conèixer els drets dels infants i fer volar la seva imaginació i creativitat construint i jugant amb joguines d'abans. Amb la col·laboració d'Emili Fernandez, col·leccionista de joguines antigues.

Sortida "Records de l'exili"

Dissabte 19 de desembre

Sortida a les 9 h, de la plaça de l'Església

Per a molts, l'exili es va convertir en una tragèdia d'immenses proporcions. França no estava preparada per a l'arribada de centenars de milers de persones i va reaccionar tard. Va organitzar camps de refugiats, que esdevingueren autèntics camps de concentració, a les platges d'Argelers, entre d'altres. Enmig del desastre, l'actuació d'alguns ciutadans francesos i de les organitzacions internacionals d'ajuda, que es concretaren en iniciatives com la de la Maternitat d'Elna, són dignes de ser recordades. L'activitat comença amb una visita al Museu Memorial de l'Exili a La Jonquera, i tot seguit s'emprèn la ruta de l'exili en direcció a Argelers i a la maternitat d'Elna.

Acte organitzat conjuntament amb l'Associació d'Amics del Museu de Gavà.

Inscripcions al Museu de Gavà. Telèfon 932 639 610. Places limitades.

Preu: 45 €

Un dos tres, pica paret!

Diumenge 27 de gener

Al Museu de Gavà, a les 12 h

L'Emili Fernandez és un gran apassionat de les joguines antigues. Fa molts anys que en col·lecciona i en construeix ell mateix. Joguines ben senzilles fetes amb objectes i materials reciclats, però molt divertides i creatives. Amb ell podrem construir-nos algunes d'aquestes joguines, provar-ne d'altres, i conèixer millor com devien jugar els nens i nenes de la maternitat d'Elna, fa més de 60 anys.

Materials escolars

Es facilitaran materials als docents per tal de treballar el tema a l'aula i visitar l'exposició.

Materials adreçats a alumnes de 4t d'ESO i 2n de Batxillerat.

A més, els alumnes de Gavà podran gaudir gratuïtament de la visita a l'exposició.

La mostra

La maternitat d'Elna va ser fundada per Elisabeth Eidenbenz el 1939, mentre cinc-cents mil refugiades i refugiats espanyols travessaven la frontera francesa i eren internats en camps de concentració, com els de Ribesaltes, Argelers, Sant Cebrià i Gurs. Les exiliades embarassades es veien obligades a donar a llum a les cavallerisses de Perpinyà, amb un índex de mortalitat infantil del 95 %. En aquest context, Elisabeth Eidenbenz, una jove mestra del Cartell d'Ajuda Suïssa als Nens Víctimes de la Guerra, va instal·lar una maternitat en una torre abandonada de la localitat d'Elna (Rosselló). Les infermeres de la maternitat recollien les dones embarassades als camps i les portaven a Elna, on passaven una mitjana de 8 setmanes ben ateses i aprenent a tenir cura dels nadons. 597 nens i nenes fills de refugiades republicanes espanyoles, jueves, gitanes i d'altres procedències van néixer a Elna entre l'any 1939 i abril de 1944, quan l'exèrcit alemany va clausurar la maternitat.

L'exposició recull imatges fotogràfiques de la maternitat: l'edifici, els nens que hi van néixer, les mares...i la seva creadora, Elisabeth Eidenbenz. La major part d'aquestes fotografies les va fer ella mateixa i s'han extret dels seus àlbums personals. A més, reproduïxen els records de l'exili de mig milió d'homes i dones que van haver de fugir a França a principis de 1939 sota les bombes dels avions franquistes.

La mostra és una de les iniciatives per rescatar de l'oblit l'exili i la figura d'Elisabeth Eidenbenz. Però n'hi ha d'altres: l'adquisició per part de l'Ajuntament d'Elna de l'edifici que va hostatjar la maternitat suïssa; la reconstrucció de la història d'aquesta institució en el llibre *La Maternitat d'Elna*, d'Assumpta Montellà, que també ha rebut suport del Programa per al Memorial Democràtic, i la prevista dedicació de l'edifici per part de l'Ajuntament d'Elna al record d'aquesta història i a la recuperació de mares i nadons procedents de llocs en conflicte.

Inauguració: divendres 18 de desembre, a les 19.30 h

Lloc: Museu de Gavà

Plaça de Dolors Clua, 13-14

08850 - Gavà

PER A MÉS INFORMACIÓ PODEU CONTACTAR AMB:

Mireia Forasté (Dep. de Difusió) mforaste@aj-gava.cat

Tel. 93 263 96 10 Fax. 93 263 96 11

Per a imatges de la mostra:

www.museudegava.cat

Horari del Museu de Gavà:

De dimarts a divendres, de 9.30 a 13 i de 17 a 20 h

Dissabtes, d'11 a 14 i de 17 a 20 h

Diumenges i festius, d'11 a 14 h

Dilluns tancat

*Tancat els dies 25/12 i 1/1